

LIBRĂRIA DELFIN

Ștefan Păcearcă

Roxana Gavrilă

Educație civică

Clasa a **IV**-a

Caietul elevului

I. Raporturile noastre cu ceilalți oameni 4

Relații dintre oameni în cadrul grupului 4

Grupul de persoane. Reguli ale grupului. Drepturi și îndatoriri 4

Eu și familia mea 7

Eu și prietenii mei 10

Colaborare și competiție 13

Liderul grupului 17

Supunere și revoltă 20

Aprecie și invidie 23

Admitere și respingere în cadrul grupului 26

Relații dintre oameni în situații diferite 29

Situații normale 29

Situații limită 32

*Probleme personale sau de grup 35

Drepturile copilului 38

Drepturile și îndatoririle copilului 38

Respectarea și apărarea drepturilor copilului 41

II. Comunitatea 44

Comunitatea locală 44

*Națiunea 47

Poporul 50

*Comunitatea internațională. Comunitatea europeană 52

III. Societate și stat 55

*România – stat democratic. Organizarea statală a societății 55

*Instituții democratice ale statului român și raporturile dintre ele 57

Simbolurile statului român 59

România – țară europeană 61

Probă de atitudine... civice 63

GRUPUL DE PERSOANE

Reguli ale grupului. Drepturi și îndatoriri.

Un țăran într-o căruță plină ochi, cu un singur măgar amărât, cu ochelari de cal, care nu se urnea deloc, striga frenetic:
 — Dii, Murgule! Dii, Surule! Dii, Jolană! Dii, Marical!
 Întrebat dacă a uitat cum se numește măgarul, țăranul spuse:
 — E, las' că știu cum îl cheamă, da' vreau să îi dau impresia că lucrează în echipă!

Să începem cu un **JOC**

Faceți ca mine!

Vă ridicați în picloare, în bănci, sau formați un cerc. Fiecare dintre voi își va imagina și va face anumite mișcări amuzante, însoțite de un sunet, pe care ceilalți membri ai grupului le vor imita, toți deodată.

De exemplu, primul copil va sări într-un picior și va scoate un strigăt de victorie, iar ceilalți vor face ca el. Apoi trece următorul copil, care va fi și el imitat de ceilalți, și tot așa, până când toți membrii grupului își vor manifesta imaginația. Mișcările trebuie să fie mereu altele.

1. Alcătuieste o listă cu 4 grupuri din care faci parte și 4 grupuri din care nu faci parte:

Grupuri din care faci parte

♥ prieteni

♥ .....

♥ .....

♥ .....

Grupuri din care nu faci parte

♠ profesori

♠ .....

♠ .....

♠ .....

2. Apreciază, folosind o scală de la 1 la 5, cât de bine te înțelegi cu persoanele din următoarele grupuri. Bifează căsuța corespunzătoare:

	1	2	3	4	5
Părinți					
Bunici					
Prieteni de joacă					
Colegii de clasă					
Cadre didactice					
Vecini					

3. Completează, în tabelul de mai jos, îndatoririle ce îți revin în cadrul familiei.

😊 DREPTURI	sunt protejat	am un nume	sunt hrănit bine	am o cameră a mea
😬 ÎNDATORIRI				

Data: .....

Colaborare și competiție LIBRĂRIA DELFIN

Să începem cu un **Joc**

Poză de grup

Formați echipe de câte 7 persoane. Fiecare echipă are ca sarcină să deseneze câte un personaj care să aibă câte o caracteristică a fiecăruia dintre membrii grupului (*exemplu*: părul negru ca al Ioanei, sandale ca ale Soniei etc.). După 7 minute de discuții, fiecare echipă își prezintă desenele, iar ceilalți vor căuta să ghicească cui aparțin caracteristicile personajului din desen.

Cocoșul organizează o ședință cu găinile. Despachetează o cutie și scoate din ea un ou de struț.
— Nu vreau să vă critic, dar nu strică să fiți la curent cu ce este în stare concurența!

1. Bifează, dintre trăsăturile de mai jos, pe acelea care ți-ar fi utile într-o competiție.

☐ a. cinstit	☐ e. temător	☐ i. impulsiv
☐ b. serios	☐ f. egoist	☐ j. bârfitor
☐ c. independent	☐ g. sfidător	☐ k. neprietenos
☐ d. politicos	☐ h. obiectiv	☐ l. binevoitor

2. Formulează enunțuri cu ajutorul cuvintelor:
colaborare, întrecere, victorie, mândrie, fairplay, succes.

.....

.....

.....

.....

.....

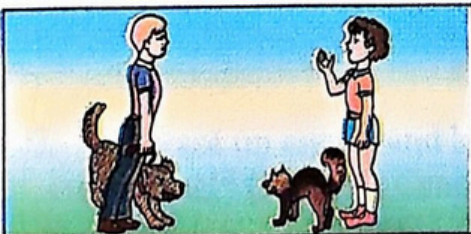
.....

.....

Ionel asistă la un concurs de atletism.
— Tati, ăștia care aleargă, o să ia toți premii?
— Numai primul dintre ei, fiule.
— Atunci ceilalți de ce mai aleargă?

3. Realizează corespondența dintre desene și enunțuri.

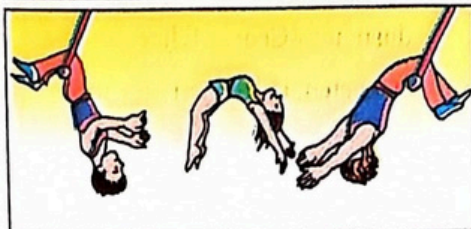

Relații de colaborare

Relații de prietenie

Relații de competiție

Relații de conflict

Să începem cu un **JOC**

Reține și repetă!

Formați echipe de câte 5-6 copii. Echipele încep jocul simultan. Primul membru al echipei își spune numele și o situație normală (de exemplu, „*Andreea citește*”). Următorul repetă ce a spus cel de dinaintea lui și își spune și el numele și o situație normală (de exemplu, „*Andreea citește și Ionel mănâncă*”). Jocul continuă, fiecare dintre membrii unei echipe preluând toate numele și situațiile auzite până în momentul în care se ajunge la el. După ce jocul s-a încheiat, veți putea găsi situația normală predominantă pentru clasă (numărând câți dintre voi ați ales să „mănâncă”, sau să „citească” etc).

— Căinele acesta este bine educat? întreabă un domn pe vânzătorul de animale.
— Desigur! Îl am de doi ani și nu l-am auzit nici măcar o singură dată să înjure. De asemenea nu l-am văzut niciodată să sculpe pe jos!

1. Completează enunțurile de mai jos cu normele și regulile de comportare civilizată.

a. Când te așezi la masă:

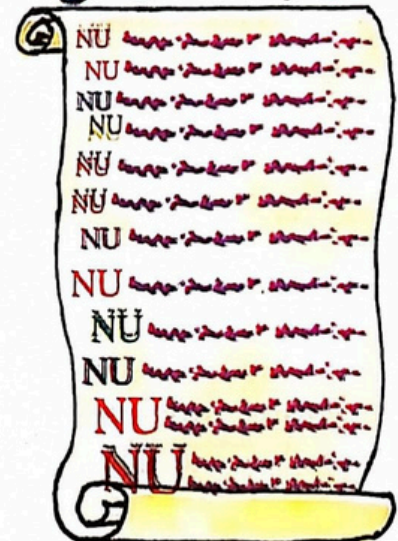
- nu sta cu ..... pe masă;
- nu te juca cu .....
- nu vorbi cu .....

b. Când te urci în autobuz:

- nu te .....
- așteaptă să ..... călătorii din autobuz;
- urcă prin .....

c. Când ești la școală:

- nu ..... pe coridoare;
- nu ..... cu colegii;
- ascultă pe .....

2. Scrie câte trei enunțuri în care să descrii:

- aniversarea zilei tale de naștere;

.....

.....

.....

- ultima zi de școală;

.....

.....

.....

Data: .....

LIBRARIA DELFIN Poporul

Ștefan cel Mare:

- Voinice Groza, unde-i dușmanul?
- În stânga, în spate, și-n dreapta Maria Ta!
- Atunci... înainteeeee!!!

Să începem cu un **Joc**

Ne facem Galerie de artă!

Împărțiți tabla în 3 părți egale, sau pregătiți 3 coli albe suficient de mari. Formați 3 echipe. Fiecare echipă trebuie să realizeze câte un desen pe o temă dată (de exemplu, Echipa 1 va desena o scenă de luptă în care apare Ștefan cel Mare, Echipa 2 va desena o scenă cu daci și romani etc.). Desenul cel mai sugestiv și creativ câștigă.

1. Anagrama este cuvântul obținut prin schimbarea ordinii literelor unui alt cuvânt. Descoperă trăsăturile poporului român ascunse în următoarele anagrame. Alcătuieste apoi câte un enunț cu trăsăturile descoperite.

a. piostatateli — .....

b. jietevi — .....

c. nihăcrei — .....

d. inlinterăge — .....

e. nătabute — .....

f. soritelitada — .....

- Câte minute a domnit Ștefan cel Mare?
- 7 minutul (între 14:57 și 15:04)

2. Scrie în ordine cronologică cinci nume de mari conducători români pe care i-ai reținut de la orele de istorie.

.....

.....

.....

3. Completează cadranele de mai jos cu răspunsurile potrivite.

Scrie patru obiceiuri și tradiții specifice poporului român	Scrie patru asemănări între familie și popor
.....	.....
Scrie alte patru popoare de origine latină	Scrie patru religii practicate în România
.....	.....